

METODOLOŠKO POJASNILO

Simon Perše, Matej Divjak, Alenka Vrh

PLAČE

To metodološko pojasnilo se nanaša na objavljanje podatkov:

- Plače zaposlenih pri pravnih osebah, Slovenija, mesečno (Prva objava)
- Plače zaposlenih pri registriranih fizičnih osebah, Slovenija, mesečno (Prva objava)
- Strukturna statistika plač, Slovenija, letno (Prva objava)

Q

Julij 2024

Kazalo

1	NAMEN.....	3
2	PRAVNI OKVIR	4
3	ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI.....	4
4	IZBOR ENOT OPAZOVANJA.....	4
5	ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV	5
6	DEFINICIJE	6
7	POJASNILA	10
8	OBJAVLJANJE PODATKOV	13
9	REVIDIRANJE PODATKOV	14
10	DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA	15

1 NAMEN

Namen objave podatkov o **plačah zaposlenih pri pravnih osebah** je prikazati višino in gibanje povprečnih mesečnih plač oseb, zaposlenih pri pravnih osebah v Republiki Sloveniji.

Ključne statistike so:

- povprečna mesečna bruto plača,
- povprečna mesečna neto plača,
- indeksi povprečnih mesečnih bruto in neto plač (glede na prejšnji mesec in isti mesec prejšnjega leta) ter
- število zaposlenih oseb, ki so prejele plačo (v breme delodajalca).

Podatki o povprečnih mesečnih plačah oseb, zaposlenih pri pravnih osebah, se upoštevajo kot **uradni mesečni podatki o plačah v Republiki Sloveniji**.

Namen objave podatkov o **plačah zaposlenih pri registriranih fizičnih osebah** je prikazati višino in gibanje povprečnih mesečnih plač oseb, zaposlenih pri registriranih fizičnih osebah v Republiki Sloveniji.

Ključne statistike so:

- povprečna mesečna bruto plača,
- povprečna mesečna neto plača ter
- indeksi povprečnih mesečnih bruto in neto plač (glede na prejšnji mesec in isti mesec prejšnjega leta).

Namen objave podatkov o **strukturni statistiki plač** je prikazati podatke o višini povprečne mesečne plače zaposlenih oseb po izbranih geografskih in socialno-demografskih značilnostih teh oseb (spol, starost, izobrazba, poklic, teritorialna enota) ter značilnostih delodajalcev (dejavnost, sektor, teritorij). Prikazujemo tudi distribucijo zaposlenih glede na višino povprečne mesečne bruto plače, in sicer po dejavnostih, statističnih regijah in sektorjih (javni, zasebni).

Ključne statistike so:

- povprečna mesečna bruto plača po ravni dosežene izobrazbe in spolu,
- povprečna mesečna neto plača po ravni dosežene izobrazbe in spolu,
- povprečna mesečna bruto plača po skupinah poklicev in spolu,
- povprečna mesečna neto plača po skupinah poklicev in spolu,
- povprečna mesečna bruto plača po starostnih skupinah in spolu,
- povprečna mesečna neto plača po starostnih skupinah in spolu,
- mediana plače,
- plačna vrzel med spoloma ter
- podatki o številu zaposlenih oseb po višini povprečne mesečne bruto plače, razvrščenih v vigintilne razrede po spolu, statističnih regijah, dejavnostih in sektorjih (javni, zasebni).

2 PRAVNI OKVIR

- [Letni program statističnih raziskovanj \(LPSR\)](#)
- [Zakon o državni statistiki \(Uradni list RS, št. 45/95 in 9/01\)](#)
- Uredba (EU) 2019/2152 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o evropski poslovni statistiki in razveljavitvi desetih pravnih aktov na področju poslovne statistike (CELEX: 32019R2152)

3 ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI

Enota, ki jo opisujejo objavljeni podatki o **plačah zaposlenih pri pravnih osebah**, je povprečna mesečna bruto oz. neto plača po dejavnostih, institucionalnih sektorjih, kohezijskih in statističnih regijah, upravnih enotah in občinah delovnega mesta.

Enota, ki jo opisujejo objavljeni podatki o **plačah zaposlenih pri registriranih fizičnih osebah**, je povprečna mesečna bruto oz. neto plača po dejavnostih.

Pri **strukturni statistiki plač** je enota, ki jo opisujejo objavljeni podatki, povprečna mesečna bruto oz. neto plača **za oktober** opazovanega leta, in sicer po spolu, starostnih skupinah, doseženi izobrazbi, poklicu, državljanstvu, dejavnostih, sektorjih (javni, zasebni) ter teritorialnih enotah (kohezijskih in statističnih regijah, občinah) delovnega mesta in prebivališča.

4 IZBOR ENOT OPAZOVANJA

Enote opazovanja v statističnem raziskovanju **Plače** so osebe, zaposlene pri poslovnih subjektih (tj. pri pravnih osebah javnega in zasebnega sektorja oz. v njihovih enotah v sestavi ali pri registriranih fizičnih osebah), registriranih za opravljanje določene dejavnosti na ozemlju Republike Slovenije, ki so v opazovanem mesecu prejele plačo in/ali nerefundirano nadomestilo plače iz sredstev (v breme) delodajalca.

V statistično zajetje so vključeni vsi poslovni subjekti (zavezanci za davek), ki so plačniki davka in izplačujejo dohodke, od katerih se obračunajo davčni odtegljaj in/ali prispevki za socialno varnost, ter poslovni subjekti, ki niso plačniki davka v skladu z 58. členom Zakona o davčnem postopku, so pa zavezanci za prispevke delodajalca (polni izbor enot opazovanja).

Za vsak poslovni subjekt se zberejo podatki o plačah oseb, zaposlenih v njem, ki imajo sklenjeno pogodbo (ali sklep) o zaposlitvi s polnim delovnim časom ali z delovnim časom, krajšim od polnega, ne glede na to, ali so v delovnem razmerju za nedoločen ali določen čas.

Zajetje je polno (okrog 810.000 oseb). Ciljna populacija, tj. populacija, ki jo opazujemo, so vse zaposlene osebe, *razen* zaposlenih oseb, ki so vključene v

programe javnih del, oseb, ki delajo na podlagi avtorskih, podjetniških ali podobnih pogodb (npr. učenci in študenti na praksi, osebe, ki delajo prek agencij za posredovanje dela), samozaposlenih oseb, kmetov, oseb, ki so napotene na čezmejno opravljanje dela po 45.a členu ZDoh-2 (posebna davčna osnova – napotitev na čezmejno opravljanje dela), in (do podatkov za leto 2024) oseb, ki so napotene na delo ali strokovno izobraževanje v tujino (t. i. detaširane osebe) po drugem odstavku 144. člena ZPIZ-2.

5 ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV

Podatki se v statističnem raziskovanju **Plače** zbirajo mesečno.

Kot podatkovni viri se od vključno podatkov o plačah za april 2024 naprej uporabljajo izključno obstoječi administrativni in statistični viri.

Osnovni podatkovni vir predstavljajo podatki iz obračuna davčnega odtegljaja za dohodke, od katerih se obračunajo davčni odtegljaj in/ali prispevki za socialno varnost (obrazec REK-O). Statistični urad Republike Slovenije (v nadaljevanju: SURS) te podatke mesečno pridobi od Finančne uprave Republike Slovenije (v nadaljevanju: FURS) in jih nato statistično obdela.

Pri raziskovanju uporabimo tudi podatke iz nekaterih drugih administrativnih virov, in sicer:

- podatke iz administrativne podatkovne zbirke Evidenca začasne/trajne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodb, nege, spremstva in drugih vzrokov (NIJZ 3); te podatke nam mesečno sporoča Nacionalni inštitut za javno zdravje RS (NIJZ);
- podatke o prejemnikih pravic iz naslova starševskih nadomestil; te podatke nam mesečno sporoča Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZEM);
- podatke iz administrativne zbirke Ministrstva za javno upravo (MJU), in sicer iz Informacijskega sistema za posredovanje in analizo podatkov o plačah, drugih izplačilih in številu zaposlenih v javnem sektorju (ISPAP); te podatke nam mesečno sporoča Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJPES);
- Poslovni register Slovenije (PRS); te podatke mesečno prevzemamo od AJPES-a.

Statistični viri, ki jih uporabimo pri raziskovanju, so statistično raziskovanje Delovno aktivno prebivalstvo (DAK), Statistični poslovni register Slovenije (SPRS), Socioekonomske značilnosti prebivalstva in selivcev (SEL-SOC) ter nekateri drugi SURS-ovi viri.

Več informacij o načinu zbiranja podatkov za vse ključne spremenljivke, za katere objavljamo podatke, je na voljo v poglavju Obdelava podatkov.

6 DEFINICIJE

Bruto plača je plača, izplačana zaposlenim osebam za delo v polnem delovnem času ali delovnem času, krajšem od polnega delovnega časa, in za nadure, ter nadomestila plače, ki bremenijo delodajalca (nadomestila za letni dopust, za izredni plačani dopust, za državne praznike in dela proste dni, za bolniške odsotnosti do 30 delovnih dni ipd.). Bruto plača vsebuje tudi prejemke za minulo delo in stimulatивne dodatke. Sestavljena je iz *rednih, izrednih in zaostalih izplačil*.

Bruto plača *ne vključuje* nadomestil, ki ne bremenijo delodajalca (refundacij): nadomestil za čas materinskega, očetovskega in starševskega dopusta, nadomestil za čas bolniške odsotnosti, daljše od 30 delovnih dni, nadomestil za plačo iskalcev prve zaposlitve pod posebnimi pogoji, dodatkov za nego, invalidnin in nadomestil za opravljanje državljskih dolžnosti (vojaške vaje, vaje civilne zaščite ipd.). Poleg tega ne vključuje premij za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, izplačil, ki bremenijo materialne stroške (povračila stroškov za prevoz na delo in z dela, nadomestila za prehrano, izplačila za službena potovanja, za terenske dodatke, dnevnice in nočnine ipd.), izplačil na podlagi avtorskih in podjemnih pogodb (pogodb o delu), izplačil regresa za letni dopust, jubilejnih nagrad in odpravnin. Ne upoštevajo se tudi tisti prejemki iz dela in od povračil stroškov v zvezi z delom, ki presegajo s predpisom vlade določen znesek teh prejemkov, od katerih je treba plačevati prispevke za socialno varnost. V bruto plačo se prav tako ne šteje plača, izplačana zaposlenim osebam kot lastninski delež, ter plača delavcev, ki so vključeni v javna dela in ki jim določen del plače refundira Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (ZRSZ).

V znesek bruto plače so vključeni zneski za posamezne *komponente plače*, ki se nanašajo na redna, izredna in/ali zaostala izplačila, in sicer:

- *znesek za osnovno plačo* (tj. znesek za redno delo, ki ga zaposlena oseba opravi v rednem delovnem času, in sicer v delovnih dneh, ko dejansko opravlja delo; znesek se določi glede na zahtevnost dela, ki je določena v pogodbi o zaposlitvi); v znesku osnovne plače je upoštevan tudi morebitni znesek razlike (oz. dodatka) do minimalne plače, ki ga delodajalec izplača delojemalcu, ko je njegova osnovna plača nižja od zakonsko določene minimalne plače;
- *znesek za del plače za delovno uspešnost* (tj. variabilni stimulatивni znesek, ki se zaposleni osebi izplača v skladu s kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi na podlagi njene (osebne) delovne uspešnosti); ta znesek vključuje tudi plačilo iz naslova povečanega obsega dela javnega uslužbenca (22.e člen Zakona o sistemu plač v javnem sektorju);
- *znesek za dodatke* (tj. znesek dodatkov k plači, ki vključuje zneske dodatka za delovno dobo oz. minulo delo, dodatkov za posebne pogoje dela, ki izhajajo iz razporeditve delovnega časa, in dodatkov za posebne pogoje dela, ki izhajajo iz posebnih obremenitev pri delu, neugodnih vplivov okolja in nevarnosti pri delu, ki niso vključeni v zahtevnosti dela);
- *znesek za plačilo za poslovno uspešnost* (tj. variabilni stimulatивni znesek, ki se zaposleni osebi dodatno izplača na podlagi medletnega in/ali letnega obračuna poslovanja ter ne predstavlja redne mesečne plače, npr. 13.

plača, božičnica, izplačilo iz naslova uspešnosti poslovanja ali izplačilo poračunov plač na podlagi predpisov);

- *znesek nadomestil plače, ki bremenijo delodajalca* (tj. znesek, ki se izplača iz sredstev (v breme) delodajalca za tiste dneve, ko je zaposlena oseba iz opravičenih razlogov odsotna z dela, npr. zaradi izrabe letnega, izrednega ali študijskega dopusta, praznikov in drugih dela prostih dni, določenih z zakonom, bolezni, poškodbe, ki ni povezana z delom, poklicne bolezni ali poškodbe pri delu, napotitve na strokovno izobraževanje, prekvalifikacijo ali dokvalifikacijo, stavke, prekinitve dela zaradi višje sile, čakanja na delo doma, statusa trajno presežne zaposlene osebe v odpovednem roku idr.); v znesku ni zajet znesek osnove za obračun prispevkov od neplačane odsotnosti.

Neto plača je bruto plača, zmanjšana za sorazmerni znesek prispevkov za socialno varnost delojemalca (ta od vključno podatkov o plačah za januar 2024 naprej vključuje tudi znesek obveznega zdravstvenega prispevka) in sorazmerni del zneska akontacije dohodnine.

Zaostala izplačila so bruto izplačila plač in/ali nadomestil plač, ki bremenijo delodajalca in se nanašajo na opravljeno delo v preteklih obdobjih (npr. izplačilo plač za daljše časovno obdobje, izplačilo dohodkov iz delovnega razmerja po sodni odločbi, izplačilo za opravljeno nadurno delo, ki se nanaša na preteklo obdobje, idr.).

Izredna izplačila (13. plača, božičnica, plača iz naslova uspešnosti poslovanja ipd.) so izplačila plač po drugih osnovah, ki ne predstavljajo redne mesečne plače. Znesek izrednih izplačil vključuje znesek obdavčenega in neobdavčenega dela plačila za poslovno uspešnost. Znesek izrednih izplačil se objavi kot povprečni znesek izrednega izplačila za zaposleno osebo, ki je prejela plačo v breme delodajalca, in kot povprečni znesek izrednega izplačila za zaposleno osebo, ki je prejela izredno izplačilo.

Bruto plača za nadure je znesek izplačila za delo, opravljeno v delovnem času prek rednega delovnega časa (tj. za nadurno delo). Znesek vključuje celoten znesek izplačila za nadurno delo, tj. znesek osnove in dodatka za nadurno delo. Znesek bruto plače za nadure se objavi kot povprečni znesek izplačila za nadurno delo za zaposleno osebo, ki je prejela plačo v breme delodajalca.

Število plačanih ur je število vseh opravljenih in neopravljenih ur, za katere zaposlena oseba prejme plačo in/ali nadomestilo plače, ki bremeni delodajalca. V število plačanih ur so vštete opravljene ure, ki jih zaposlena oseba opravi v rednem delovnem času, plačane nadure, ki jih zaposlena oseba opravi v delovnem času prek rednega delovnega časa, ter neopravljene ure v okviru neizkoriščenega dela delovnega časa (npr. čas trajanja glavnega odmora med delovnim časom) in časa, ko zaposlena oseba ne opravlja dela zaradi višje sile. Število plačanih ur vključuje tudi druge neopravljene ure, za katere zaposlena oseba prejme nadomestilo plače iz sredstev (v breme) delodajalca (npr. dopust, prazniki, bolniške odsotnosti do 30 delovnih dni, druge plačane neopravljene ure). Število plačanih ur *ne vključuje* neopravljenih ur, ki se refundirajo (npr. ur porodniške odsotnosti, ur nege, refundiranih ur bolniških odsotnosti ipd.), refundiranih ur pripravnikov in invalidov, ur, ki jih opravijo delavci kot javna dela,

ur brez nadomestila plače (npr. opravljenih nadur, ki niso plačane, ur odsotnosti z dela brez nadomestila plače) in ur, porabljenih za prevoz na delo in z dela.

Število plačanih nadur je število ur, za katere zaposlene osebe prejmejo izplačilo za delo prek rednega delovnega časa (tj. za nadurno delo).

Število zaposlenih oseb, ki so prejele plačo, je število zaposlenih oseb, ki so prejele (vsaj) redno izplačilo (ob tem pa lahko tudi izredno in/ali zaostalo izplačilo), izplačano iz sredstev (v breme) delodajalca. Če zaposlena oseba prejme dve izplačili ali vsa tri izplačila hkrati, se šteje kot ena zaposlena oseba.

Število zaposlenih oseb, ki so prejele plačo za izredna izplačila, je število zaposlenih oseb, ki so prejele izplačila plač po drugih osnovah, ki ne predstavljajo redne mesečne plače.

Število zaposlenih oseb, ki so prejele plačo za nadurno delo, je število zaposlenih oseb, ki so prejele izplačilo za delo prek rednega delovnega časa (tj. za nadurno delo).

Število zaposlenih oseb pri proračunskih uporabnikih, ki so prejele razliko do minimalne plače, je ocenjeno na podlagi podatkov, ki so jih proračunski uporabniki poročali v ISPAP pod šifro vrste izplačila A020 (razlika do minimalne plače).

Povprečna mesečna plača, objavljena na posamezni ravni opazovane klasifikacije (ali na skupni ravni), se izračuna kot razmerje med celotnim zneskom (maso) izplačanih bruto oz. neto plač in številom zaposlenih oseb, ki so prejele plačo iz sredstev (v breme) delodajalca, na tej ravni opazovane klasifikacije (ali na skupni ravni).

Indeks nominalnih plač je razmerje med povprečno mesečno plačo v referenčnem obdobju (mesec, povprečje mesecev tekočega leta) in povprečno mesečno plačo v primerjalnem obdobju (prejšnji mesec, isti mesec prejšnjega leta, december prejšnjega leta, povprečje istih mesecev prejšnjega leta, zadnjih 12 mesecev ipd.).

Indeks realnih plač je razmerje med indeksom nominalnih plač in indeksom cen življenjskih potrebščin za isto obdobje.

Delež plač za redna izplačila je razmerje med zneskom bruto plače za redna izplačila na zaposleno osebo in celotnim zneskom bruto plače na zaposleno osebo.

Delež plač za zaostala izplačila je razmerje med zneskom bruto plače za zaostala izplačila na zaposleno osebo in celotnim zneskom bruto plače na zaposleno osebo.

Delež plač za izredna izplačila je razmerje med zneskom bruto plače za izredna izplačila na zaposleno osebo in celotnim zneskom bruto plače na zaposleno osebo.

Delež izplačil za nadure je razmerje med zneskom bruto plače za nadure na zaposleno osebo in celotnim zneskom bruto plače na zaposleno osebo.

Delež zaposlenih oseb z izrednimi izplačili je razmerje med številom zaposlenih oseb, ki so prejele bruto plačo za izredna izplačila, in številom zaposlenih oseb, ki so prejele plačo.

Delež zaposlenih oseb z nadurami je razmerje med številom zaposlenih oseb, ki so prejele plačo za nadurno delo, in številom zaposlenih oseb, ki so prejele plačo.

Pravne osebe so podjetja, družbe, zavodi, druge organizacije in podružnice tujih podjetij, registrirane za opravljanje določene dejavnosti na ozemlju Republike Slovenije.

Registrirane fizične osebe so osebe, ki opravljajo gospodarsko ali pridobitno dejavnost (samostojni podjetniki posamezniki), in osebe, ki opravljajo poklicno dejavnost kot edini ali glavni poklic (npr. odvetniki, samostojni raziskovalci itd.).

Javni in zasebni sektor sta določena na podlagi Standardne klasifikacije institucionalnih sektorjev (SKIS).

Javni sektor po SKIS sestavljajo:

- sektor država (S.13),
- javne družbe: javne nefinančne družbe (S.11001), centralna banka (S.121), javne družbe, ki sprejemajo vloge, razen centralne banke (S.12201), javni skladi denarnega trga (MMF) (S.12301), javni investicijski skladi, razen MMF (S.12401), drugi javni finančni posredniki, razen zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (S.12501), javni izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti (S.12601), javne lastne finančne institucije in posojilodajalci (S.12701), javne zavarovalne družbe (IC) (S.12801) in javni pokojninski skladi (PF) (S.12901).

Sektor država po SKIS sestavljajo institucionalne enote, ki so pod javnim nadzorom in ki s tržnimi prodajami pokrivajo manj kot polovico svojih proizvodnih stroškov. To so enote, vključene v blagajne javnega financiranja: državni proračun, proračuni občin, ZPIZ in ZZZS; javni zavodi, javne agencije in javni skladi, če pokrivajo s tržnimi prodajami manj kot polovico svojih proizvodnih stroškov, ter nekatere druge enote.

Javne družbe so družbe, ki jih nadzorujejo enote sektorja država. Osnovno merilo za določanje nadzora je večinski lastniški delež; to pomeni, da je enota pod javnim nadzorom, če so večinski lastnik enote države ali enote pod javnim nadzorom. Druga merila za določanje nadzora so tudi nadzor odbora ali drugega upravljaljskega organa, nadzor nad imenovanjem in odpoklicem ključnega osebja, nadzor pododborov v družbi, možnost nakupa večinskega deleža, kontrola prevladujočega kupca, nadzor, povezan z zadolževanjem pri državi, ipd.

Zasebni sektor po SKIS sestavljajo vse druge institucionalne enote, ki ne spadajo v javni sektor.

Starost je čas, ki ga je oseba preživela od rojstva do trenutka opazovanja, tj. na zadnji dan opazovanega meseca. Izražena je v dopoljenih letih starosti.

Dosežena izobrazba je najvišja dosežena raven javno veljavne izobrazbe, ki jo oseba praviloma pridobi z uspešnim končanjem javno veljavnega izobraževalnega oz. študijskega programa. Javno veljavno izobrazbo lahko oseba pridobi tudi po drugih poteh izobraževanja, med katere spada tudi uspešno opravljen mojstrski, delovodski ali poslovodski izpit. Oseba dokazuje pridobitev izobrazbe z javno listino (spričevalo, diploma itd.). Doseženo izobrazbo razvrščamo po Klasifikacijskem sistemu izobraževanja in usposabljanja – KLASIUS. Informacije o KLASIUS-u so na voljo na naslovu: <https://www.stat.si/Klasius/Default.aspx>.

Poklic sestavlja niz del, katerih poglobitve naloge in dolžnosti so si zelo podobne. Delo je skupek nalog in dolžnosti, ki jih opravlja ena oseba. **Skupino poklicev** sestavlja poklic ali več poklicev, ki so si podobni po ravni znanja oz. po vrsti znanja, potrebnega za ustrezno opravljanje nalog in dolžnosti v poklicu.

Plačna vrzel med spoloma je relativna razlika med povprečno plačo žensk in moških ter se izračuna po formuli: (povprečna mesečna bruto plača moških – povprečna mesečna bruto plača žensk) / povprečna mesečna bruto plača moških x 100.

Ginijev koeficient plač je kazalnik neenakosti porazdelitve plač v Sloveniji. Prikazan je v odstotkih, obseg vrednosti je med 0 in 100 %. Nižji kot je koeficient, bolj enakomerna je porazdelitev, in višji kot je koeficient, bolj neenakomerna je porazdelitev.

Državljanstvo pomeni stalno pravno razmerje določene osebe do države, ki posamezniku priznava poseben pravni status. Zaposlene osebe, ki niso državljani Republike Slovenije, morajo imeti v Sloveniji prijavljeno stalno ali začasno prebivališče, tujci iz držav nečlanic Evropske unije pa morajo imeti dovoljenje za delo v Republiki Sloveniji.

7 POJASNILA

7.1 KLASIFIKACIJE

SKD – Standardna klasifikacija dejavnosti. Podatki o mesečnih plačah zaposlenih pri pravnih osebah so prikazani na vseh ravneh členitve dejavnosti po SKD, podatki o mesečnih plačah zaposlenih pri registriranih fizičnih osebah na ravni področij in oddelkov, podatki strukturne statistike plač pa na ravni področij, oddelkov in razredov SKD. Dodatna pojasnila in klasifikacija so dostopni na spletni strani [Ekonomске klasifikacije](#).

SKIS – Standardna klasifikacija institucionalnih sektorjev. Podatki o mesečnih plačah zaposlenih pri pravnih osebah so prikazani za javni in zasebni sektor ter za institucionalne sektorje nefinančne družbe, finančne družbe in država. Podatki strukturne statistike plač so razpoložljivi za oktober, kot reprezentativni mesec, in sicer za javni in zasebni sektor. Dodatna pojasnila in klasifikacija so dostopni na spletni strani [Ekonomске klasifikacije](#).

NUTS in SKTE – Klasifikaciji teritorialnih enot. Podatki o mesečnih plačah zaposlenih pri pravnih osebah so razpoložljivi na ravni NUTS-3 (statistične regije) oz. SKTE-4 (upravne enote) in SKTE-5 (občine) ter na ravni NUTS-2 (kohezijski regiji). Podatki strukturne statistike plač so razpoložljivi za oktober, in sicer na ravni NUTS-3 (statistične regije), NUTS-2 (kohezijske regije) in SKTE-5 (občine). Dodatna pojasnila in klasifikaciji so dostopni na spletni strani [Teritorialni šifranti](#).

KLASIUS – Klasifikacijski sistem izobraževanja in usposabljanja. Na voljo so le podatki strukturne statistike plač, in sicer na treh agregiranih ravneh izobrazbe: osnovnošolska ali manj, srednješolska in višješolska, visokošolska. Dodatna pojasnila in klasifikacija so dostopni na spletni strani [Socialne klasifikacije](#).

SKP – Standardna klasifikacija poklicev. Na voljo so le podatki strukturne statistike plač, in sicer na najnižji ravni, tj. na ravni enote področnih skupin poklicev. Dodatna pojasnila in klasifikacija so dostopni na spletni strani [Socialne klasifikacije](#).

7.2 OBDELAVA PODATKOV

UREJANJE PODATKOV

Podatke smo uredili s kombinacijo sistematskih popravkov in postopkov vstavljanja podatkov. Pri vstavljanju podatkov smo uporabili metodo logičnega vstavljanja, metodo notranjega darovalca in metodo zgodovinskih vrednosti.

Več o urejanju podatkov lahko preberete v splošnem metodološkem pojasnilu [Statistično urejanje podatkov](#).

UTEŽEVANJE

Postopkov uteževanja podatkov nismo uporabili.

DESEZONIRANJE

Postopki desezoniranja niso smiselni.

OBDELAVA PODATKOV DRUGO

SURS pri statistični obdelavi podatkov v statističnem raziskovanju **Plače** upošteva le tiste zapise s podatki z obrazca REK-O, ki se nanašajo na izplačila dohodkov, navedena pod šifro dohodninske vrste dohodka (iREK) 1101 (Plača in nadomestilo plače) ali 1111 (Plačilo za poslovno uspešnost) na individualnem delu obrazca REK-O.

Podatke za večino spremenljivk, za katere objavljamo podatke, pridobimo iz sklopa z dodatnimi podatki o plači (t. i. polja S) na obrazcu REK-O (opomba: poslovni subjekti podatke v poljih S izpolnjujejo le za tista izplačila plače in nadomestila plače, ki se sporočajo pod šifro dohodninske vrste dohodka 1101

in se izplačajo iz sredstev (v breme) delodajalca). Podatke za posamezne spremenljivke dobimo na sledeče načine:

- podatek o *znesku bruto plače za redna izplačila* (del skupnega zneska bruto plače) izračunamo kot vsoto zneskov, navedenih v poljih S03 (Osnovna plača), S04 (Del plače za delovno uspešnost), S05 (Dodatki) in S07 (Nadomestila plače, ki bremenijo delodajalca); pri izračunu ne upoštevamo dohodkov, ki se na zbirnem delu obrazca REK-O sporočajo pod šifro vrste dohodka 1095 (Izplačilo dohodkov iz delovnega razmerja po sodni odločbi) ali 1098 (Izplačilo plač za daljše časovno obdobje);
- podatek o *znesku zaostalih izplačil* (del skupnega zneska bruto plače) izračunamo kot vsoto zneskov, navedenih v poljih S03 (Osnovna plača), S04 (Del plače za delovno uspešnost), S05 (Dodatki) in S07 (Nadomestila plače, ki bremenijo delodajalca); pri izračunu upoštevamo dohodke, ki se na zbirnem delu obrazca REK-O sporočajo pod šifro vrste dohodka 1095 (Izplačilo dohodkov iz delovnega razmerja po sodni odločbi) ali 1098 (Izplačilo plač za daljše časovno obdobje), in del izplačila za nadurno delo, za katerega lahko upravičeno štejemo, da se nanaša na preteklo obdobje;
- podatek o *znesku izrednih izplačil* (del skupnega zneska bruto plače) izračunamo kot vsoto zneska, navedenega v polju S06 (Plačilo za poslovno uspešnost), in sporočenega zneska pod šifro dohodninske vrste dohodka 1111 (Plačilo za poslovno uspešnost; opomba: ta znesek ni poročan v poljih S);
- podatek o *znesku neto plače* izračunamo kot vsoto zneska, navedenega v polju S08 (Neto plača, izplačana v breme delodajalca), in neto zneska, ki ga dodatno izračunamo iz sporočenega zneska pod šifro dohodninske vrste dohodka 1111 (Plačilo za poslovno uspešnost), ob upoštevanju prispevkov za socialno varnost delojemalca in davčnega odtegljaja;
- pri podatku o *številu plačanih ur* upoštevamo število ur, navedeno v polju S09 (Št. opravljenih in neopravljenih ur (vklj. s št. nadur), izplačanih v breme delodajalca).

Podatke za spremenljivki, ki se nanašata na opravljeno nadurno delo, pridobimo iz sklopa s podatki o pokojninskih osnovah za osebo v delovnem razmerju (t. i. polja M) na obrazcu REK-O, in sicer:

- pri podatku o *znesku bruto plače za nadure* upoštevamo znesek, naveden v polju M03 (Plača – nadure; podpolje z zneskom za nadure);
- pri podatku o *številu plačanih nadur* upoštevamo število nadur, navedeno v polju M03 (Plača – nadure; podpolje s številom nadur).

Pri statistični obdelavi podatkov uporabimo tudi informacije iz nekaterih drugih sklopov s podatki na obrazcu REK-O, in sicer podatke iz drugih polj sklopa s podatki o pokojninskih osnovah za osebo v delovnem razmerju (t. i. polja M) ter podatke iz sklopov s podatki o zavezancu za davek, prejemniku dohodka, bruto dohodku in davčni osnovi, osnovi za obračun in plačilo prispevkov, prispevkih za socialno varnost delojemalca in davčnem odtegljaju.

Poleg tega pri statistični obdelavi podatkov uporabimo še razpoložljive informacije iz nekaterih drugih administrativnih virov, in sicer podatke iz

administrativne podatkovne zbirke NIJZ3, podatke o prejemnikih pravic iz naslova starševskih nadomestil in podatke iz administrativne zbirke ISPAP.

7.3 INDEKSI

Pri objavi podatkov o **plačah zaposlenih pri pravnih osebah** in podatkov o **plačah zaposlenih pri registriranih fizičnih osebah** objavljamo naslednje nominalne in realne indekse povprečnih mesečnih plač:

- mesec / prejšnji mesec
- mesec / isti mesec prejšnjega leta
- povprečje mesecev tekočega leta / povprečje istih mesecev prejšnjega leta

Več o indeksnih številih lahko preberete v splošnem metodološkem pojasnilu [Indeksna števila](#).

7.4 NATANČNOST

Natančnosti ne izračunavamo.

7.5 DRUGA POJASNILA

Podatek, ki je statistično zaščiteno zaradi varovanja zaupnosti poročevalskih enot, nadomestimo z znamenjem »z«.

8 OBJAVLJANJE PODATKOV

- Podatkovna baza SiStat: Demografsko in socialno področje – Trg dela – Plače in stroški dela – Plače: [Povprečne mesečne plače](#). Podatki o mesečnih plačah zaposlenih pri pravnih osebah in podatki o mesečnih plačah zaposlenih pri registriranih fizičnih osebah se objavljajo kot absolutni nedesezonirani podatki o povprečnih plačah, in sicer za izbrani mesec, za izbrane zadnje tri mesece, za obdobje od januarja do izbranega meseca referenčnega leta in za zadnjih 12 mesecev. Objavljajo se tudi nominalni in realni indeksi povprečnih mesečnih plač. Podatki o mesečnih plačah zaposlenih pri pravnih osebah se prikazujejo po standardni klasifikaciji dejavnosti SKD na vseh ravneh dejavnosti, po standardni klasifikaciji teritorialnih enot NUTS na ravni NUTS-3 (statistične regije) in na ravni NUTS-2 (kohezijski regiji) ter po standardni klasifikaciji teritorialnih enot SKTE-4 (upravne enote) in SKTE-5 (občine). Podatki o mesečnih plačah zaposlenih pri registriranih fizičnih osebah se prikazujejo le po standardni klasifikaciji dejavnosti SKD na ravni področij in oddelkov dejavnosti.
- Podatkovna baza SiStat: Demografsko in socialno področje – Trg dela – Plače in stroški dela – Plače: [Strukturna statistika plač](#), [Kazalniki](#)

[strukturne statistike plač](#), [Zaposlene osebe po višini bruto plače](#). Podatki strukturne statistike plač se objavljajo kot absolutni podatki in deleži, in sicer po standardni klasifikaciji dejavnosti SKD na ravni področij, oddelkov in razredov dejavnosti, po standardni klasifikaciji poklicev SKP na ravni enote področnih skupin poklicev oz. na najnižji klasifikacijski ravni SKP-08, po klasifikacijskem sistemu izobraževanja in usposabljanja KLASIUS na prvi klasifikacijski ravni, po standardni klasifikaciji teritorialnih enot NUTS na ravni NUTS2 (kohezijski regiji) in NUTS3 (statistične regije). Podatki o zaposlenih osebah po višini bruto plače se objavljajo po standardni klasifikaciji dejavnosti SKD na ravni oddelka dejavnosti in po standardni klasifikaciji teritorialnih enot NUTS na ravni NUTS-3 (statistične regije).

- Prva objava (Plače in stroški dela, Plače): »Plače zaposlenih pri pravnih osebah, Slovenija, mesečno«.
- Prva objava (Plače in stroški dela, Plače): »Plače zaposlenih pri registriranih fizičnih osebah, Slovenija, mesečno«.
- Prva objava (Plače in stroški dela, Plače): »Strukturna statistika plač, Slovenija, letno«.

9 REVIDIRANJE PODATKOV

9.1 OBJAVLJANJE ZAČASNIH IN KONČNIH PODATKOV

V statističnem raziskovanju **Plače** začasnih podatkov ne izkazujemo. Objavimo le končne podatke.

9.2 DEJAVNIKI, KI VPLIVAJO NA ČASOVNO PRIMERLJIVOST

Zaradi spremembe podatkovnega vira (tj. prehoda na uporabo podatkov iz administrativnega vira – obrazca REK-O) mesečni podatki o **plačah zaposlenih pri pravnih osebah** za obdobje od vključno aprila 2024 naprej niso popolnoma primerljivi z istovrstnimi mesečnimi podatki o plačah za obdobje do vključno marca 2024.

Ti podatki so se namreč v preteklosti (do vključno objave podatkov o teh plačah za marec 2024) pridobivali s spletnim vprašalnikom Plače zaposlenih pri pravnih osebah ZAP/M (za pravne osebe, ki niso proračunski uporabniki) oz. iz Informacijskega sistema za posredovanje in analizo podatkov o plačah, drugih izplačilih in številu zaposlenih v javnem sektorju – ISPAP (za proračunske uporabnike).

Posledično smo za zagotovitev primerljive časovne vrste podatkov o povprečnih mesečnih plačah zaposlenih pri pravnih osebah v juniju 2024 objavili tudi časovno vrsto teh podatkov za obdobje od januarja 2023 do marca 2024, izračunanih iz novega administrativnega vira (obrazca REK-O).

Pred tem je prišlo do preloma v časovni vrsti tudi pri podatkih za november 2015, in sicer zaradi spremembe v uporabljenih podatkovnih virih; kot vir za podatke o plačah pri proračunskih uporabnikih smo namreč takrat začeli uporabljati podatke iz administrativne zbirke ISPAP. Manjši prelom v časovni vrsti teh podatkov se je pojavil še v letu 2020 zaradi sprejetih ukrepov, povezanih z epidemijo covid-19.

Zaradi spremembe podatkovnega vira tudi mesečni podatki o **plačah zaposlenih pri registriranih fizičnih osebah** za obdobje od vključno januarja 2023 naprej niso popolnoma primerljivi s podatki, objavljenimi do vključno novembra 2022.

Podatki o plačah zaposlenih pri registriranih fizičnih osebah so se namreč v preteklosti (do vključno objave podatkov o teh plačah za november 2022) pridobivali iz administrativnega vira na podlagi obrazca REK-1 (obračuna davčnih odtegljajev od dohodkov iz delovnega razmerja), ki so ga FURS-u mesečno predložile registrirane fizične osebe, ki opravljajo dejavnost.

Prav tako zaradi spremembe podatkovnega vira tudi podatki **strukturne statistike plač** od podatkov za (oktober) 2023 naprej niso primerljivi s podatki, objavljenimi do vključno leta 2022.

Do takrat so bili namreč glavni vir podatkov preliminarni kontrolni podatki (za začasne podatke) in odmerni podatki (za končne podatke) iz napovedi za odmero dohodnine, preračunani na mesec. Ob tem je bil do vključno podatkov za leto 2022 zaradi narave vira, ki je vseboval podatke le na letni ravni, uporabljen še filter, da so bile zajete le tiste zaposlene osebe, ki so celotno opazovano leto opravljale isti poklic, in to s polnim delovnim časom (tj. vsaj 36 ur na teden) in pri istem delodajalcu (če je ta celotno leto opravljal isto dejavnost), ter so v opazovanem letu prejele vsaj 90 % letne minimalne plače.

Metodološko pojasnilo o revidiranju podatkov je dostopno na spletni strani <http://www.stat.si/dokument/5296/RevidiranjeStatisticnihPodatkovMPsplosna.pdf>.

10 DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA

Metodološka gradiva na spletni strani SURS so dostopna na <https://www.stat.si/statweb/Methods/QuestionnairesMethodologicalExplanations/QualityReports>.

- Vprašalnik:
  - Podatkov za to raziskovanje SURS ne zbira z vprašalnikom.
- Pravilnik o vsebini in obliki obračuna davčnih odtegljajev (Pravilnik REK-O)

<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2022-01-1368/pravilnik-o-vsebini-in-obliki-obracuna-davcnih-odtegljajev>

- Navodila za izpolnjevanje obračuna davčnih odtegljajev (obrazec REK-O in REK-1b)

https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.fu.gov.si%2Ffileadmin%2FInternet%2FDavki_in_druge_dajatve%2FPodrocja%2FDohodnina%2FREK_obrazci%2FOpis%2FNavodila_za_predlozitev_REK.doc&wdOrigin=BROWSELINK

- Obračun davčnega odtegljaja (obrazec REK-O): Izpolnjevanje dodatnih podatkov o plači – polja S (dokument v Wordu)

https://www.fu.gov.si/davki_in_druge_dajatve/podrocja/dohodnina/rek_obrazci/#c4632